

Утвърдил:

Декан

Дата

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ "СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"

Факултет: ФИЛОСОФСКИ

Специалност: (код и наименование)

Ф	Ф	П	0	2	0	1	1	3
---	---	---	---	---	---	---	---	---

ПСИХОЛОГИЯ

Бакалавърска програма (код и наименование)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ПСИХОЛОГИЯ

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Дисциплина:

3	0	3	4
---	---	---	---

(код и наименование)

ДИФЕРЕНЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

Преподавател: проф. д. пс. н. Ирина Любенова Зиновиева

Учебна заетост	Форма	Хорариум
Аудиторна заетост	Лекции	30
	Семинарни упражнения	30
Обща аудиторна заетост		
Извънаудиторна заетост	Провеждане и обработка на полуструктурирано интервю	10
	Администриране и интерпретация на многофакторен личностен въпросник	10
	Подготовка и представяне на многофакторен личностен въпросник на клиент	10
	Изготвяне на курсова работа за индивидуална диагностика на личен проблем	40
	Самостоятелна работа в библиотека или с ресурси	20
Обща извънаудиторна заетост		90
ОБЩА ЗАЕТОСТ		150
Кредити аудиторна заетост		2
Кредити извънаудиторна заетост		3
ОБЩО ЕКСТ		5

№	Формиране на оценката по дисциплината	% от оценката
1.	Провеждане и обработка на полуструктурирано интервю	20
2.	Администриране и интерпретация на многофакторен личностен въпросник	5
3.	Представяне на многофакторен личностен въпросник на клиент	10
4.	Индивидуална диагностика на личен проблем	30
5.	Участие по време на лекционния курс	25
6.	Изпит	20
Забележка: За всеки от посочените 6 компонента се получават от 0 до 6 точки в зависимост от качеството на изпълнението, съответно на инструкциите за всяка задача. Общата оценка се изчислява като тези точки се събират с отчитане на съответната тежест в проценти. Инструкциите за представяне на многофакторен личностен въпросник на клиент и индивидуална диагностика на личен проблем се дават в специални за целта лекции.		

Анотация на учебната дисциплина:

Диференциалната психология изследва индивидуалните различия между хората, факторите, които ги поражат и методите за адекватното им измерване. Особено внимание се обръща на различията в психологическия статус между големи групи от хора, сред които с най-голяма популярност се ползват различията между половете, различните социални групи в обществото и отделните човешки раси. Сред факторите, които обуславят и поддържат индивидуалните различия, съществено място заемат наследствеността, социалната среда, социално-класовата принадлежност и културния контекст, в които се развива индивидът.

Диференциалната психология се занимава и с измерването на индивидуалните различия под формата на индивидуална психологическа диагностика. Тази дисциплина консолидира познанията за прилагане на тестове с другите диагностични методи като допълва предишните курсове с умения за интегрирането на различните методи с цел диагностика на индивидуалния случай на конкретен клиент.

Предварителни изисквания:

Завършени курсове по Психология на познанието, Психология на личността, Психология на развитието, Психологически измервания осигуряват необходимите знания за участието в курса по Диференциална психология.

Очаквани резултати:

В края на курса студентите са запознати с теоретичните основи на дисциплината и формират умения да прилагат методите за измерване и оценка на индивидуалните различия, да интерпретират индивидуалните данни и да ги представят на клиент. Дисциплината интегрира получените познания от предходните дисциплини в уменията за пълна диагностика на личен проблем на реален индивид.

Учебно съдържание

№	Тема:	Хорариум
1	Идеята за индивидуалните различия. Екологична валидност на теориите за индивидуалните различия. Критерии за екологична валидност.	2 часа лекции
2	Интелигентността като показател за индивидуалните различия. Оценка на индивидуалните различия в интелигентността за практически цели.	2 часа лекции
3	Индивидуалните различия като профил (списък) от черти.	2 часа лекции
4	Индивидуалните различия като последица от въздействията на средата. Идеосинкрзия на индивидуалните различия.	2 часа лекции
5	Основни фактори, които пораждаат и поддържат индивидуалните различия. Наследственост и среда	2 часа лекции
6	Различия, релевантни на половата принадлежност	2 часа лекции
7	Социалната принадлежност като фактор за индивидуалните различия	2 часа лекции
8	Влияние на културния контекст върху индивидуалните различия	2 часа лекции
9	Същност на индивидуалността. Култивиране на индивидуалност.	2 часа лекции
10	Психология основана на индивидуалности и възможностите за предвиждане на индивидуалното поведение	2 часа лекции
11	Интерпретация на многофакторен личностен въпросник. Представяне на резултатите от многофакторен личностен въпросник на клиент.	2 часа лекции
12	Схема за индивидуална диагностика по личен проблем	2 часа лекции
13	Демонстрация на индивидуална диагностика по личен проблем	4 часа лекции
14	Принципи и практики при интегрирането на данни от интервю и тестове	2 часа лекции
15	Полуструктурирано интервю – провеждане, обратна информация за качеството на интервюирането, обсъждане на проблеми, обработка на интервюто	6 часа семинарни занятия
16	Администриране и интерпретация на многофакторни личностни въпросници	8 часа семинарни занятия
17	Представяне на многофакторен личностен въпросник на клиент	4 часа семинарни занятия
18	Използване на тестове при индивидуална диагностика по личен проблем	4 часа семинарни занятия
19	Индивидуална диагностика по личен проблем – групов	4 часа

	вариант	семинарни занятия
20	Индивидуална диагностика по личен проблем – индивидуален вариант	4 часа семинарни занятия

Конспект за изпит

№	Въпрос:
1	Идеята за индивидуалните различия. Екологична валидност на теориите за индивидуалните различия. Критерии за екологична валидност.
2	Интелигентността като показател за индивидуалните различия. Оценка на индивидуалните различия в интелигентността за практически цели.
3	Индивидуалните различия като профил (списък) от черти.
4	Индивидуалните различия като последица от въздействията на средата. Идеосинкрязия на индивидуалните различия.
5	Основни фактори, които пораждаат и поддържат индивидуалните различия
6	Наследственост и среда
7	Различия, релевантни на половата принадлежност
8	Социалната принадлежност като фактор за индивидуалните различия
9	Ситуацията като фактор, стимулиращ индивидуалните различия
10	Влияние на културния контекст върху индивидуалните различия
11	Индивидуалните различия във виртуалния свят
12	Себепредставяне и капитал на индивидуалността
11	Интерпретация на многофакторен личностен въпросник. Представяне на резултатите от многофакторен личностен въпросник на клиент.
12	Схема за индивидуална диагностика по личен проблем
13	Принципи и практики при интегрирането на данни от интервю и тестове
14	Изготвяне на индивидуална диагностика по личен проблем върху реален случай

Литература

- Ashton, M. C. (2017). *Individual Differences and Personality*. 3rd ed., Amsterdam: Elsevier.
- Cooper, C. (2020). *Individual Differences and Personality* (4rd ed.). New York: Routledge.
- Зиновиева, И. (2011). *Личност и индивидуалност*. София: Издателство ЛМ.
- Зиновиева, И., Карабелова, С., Миланов, М. (ред.) (2017). *Предизвикателства и перспективи пред съвременната психология* - София: Университетско издателство „Св. Климент Охридски“

Дата: 20 декември 2020

Съставил:
проф. д. пс. н. Ирина Зиновиева